

UMMAN'DA SAĞLIK SEKTÖRÜ

GENEL NOTLAR:

- Umman vatandaşları için, ülke içindeki devlete ait sağlık kuruluşlarında tedavi ücretsizdir. Özel sağlık kuruluşlarında ücreti karşılığında gerek Ummanlılara, gerek yabancılara sağlık hizmeti verilmektedir.
- Devlet hastaneleri ve özel hastanelerde Hintli, Uzak Doğulu, Ummanlı ve az sayıda Batı ülkelerinden gelen doktorlar görev yapmaktadır. Ayrıca, özel poliklinikler ve muayenehaneler değişik kalite ve ücretlerde hizmet vermektedirler. Küçük ameliyatlar, genel muayene ve kontroller konusunda deneyimler olumludur.
- Ülkede, kanser ve diyabet vakaları ile birlikte omurga hastalıkları yoğundur. Bazı hastalıkların tedavisi için gerekli olanaklar ile deneyimli doktorların Umman'da bulunmaması ve uzun bekleme süreleri, hastaların diğer ülkeleri tercih etmelerinde etkili olmaktadır.
- Hastaların bir kısmı devlet tarafından tedavi için yurt dışına gönderilmekte, bir kısmı ise kendi imkanları ile tedavi için yurt dışına çıkmaktadır. Bunların arasında Türkiye'ye gidenlerin olduğu Büyükelçiliğimizce bilinmekle birlikte, genelde turist vizesiyle ülkemize seyahat eden kişilerin sayısı hakkında dosyalarımızda bir rakam bulunmamaktadır.
- Ülkemizde son yıllarda sağlık alanında kaydedilen gelişmelerin Umman'da yeteri kadar bilinmediği izlenimi mevcuttur. Nitekim, ülkemiz çoğunlukla kozmetik ve plastik cerrahi amaçlı tercih edilmektedir.
- 1990 yılından bu yana verilere bakıldığında, yurtdışına Sağlık Bakanlığı tarafından gönderilen hastaların %70'inden fazlası Hindistan'a gitmiştir. Bu durum, coğrafi yakınlık ve kültürel benzerlik kadar tedavi ücretlerinin düşüklüğü ile de açıklanabilmektedir.
- Hesaplamalara göre 2040 yılına dek ilave 13 bin doktor daha gerekecektir. Bununla birlikte, ülkenin istihdam politikaları gereği Ummanlı doktor oranının arttırılması önceliklendirilecektir.
- Ummanda hastanelerin %27'si, yatakların ise %7.5'u özel sektördedir. Özel hastanelerde gelir düşüşü ve kısa dönemli sıkıntılar gözlemlenebilmekle birlikte, üst segment ve sigortalı hastalara hizmet vermek amacıyla tasarlanmış hastanelerin büyük kayıplar yaşamadığı not edilmektedir.

- Sağlık sistemi, ağırlıklı olarak devlet tarafından finanse edilmektedir. 2019 Yıllık Raporuna göre sağlanan hizmetlerin %81'ini devlet karşılamakta; bu oran ise kamu harcamalarının %6'sına denk gelmektedir.
- Kişi başına düşen sağlık harcamaları 700 Dolar civarındadır. 2020'de yaşanan salgının da sağlık harcamaları üzerinde arttırıcı etkisi olduğu düşünülmekle birlikte henüz net rakamlar açıklanmamıştır.
- Ülkede hemen her türlü ilaç bulunabilmekte olup, ilaçlar genellikle Avrupa ile Hindistan'dan temin edilmektedir. Türkiye'de bulunan bazı ilaçların ülkede bulunmaması mümkün olup, eşdeğerde diğer ilaç seçenekleri sunulabilmektedir.
- Muskat'ta Avrupalı doktorların çalışmakta olduğu kliniklerde muayene ücretleri devlet hastanelerine göre daha yüksek olup, muayene ücreti 8-25 OMR (20-65 ABD Doları) civarındadır. Devlet hastanelerinin hepsinde muayene ücretleri sabit olup, kliniklere göre 8-15 OMR arasında değişmektedir.
- Umman'daki sağlık sistemi çerçevesinde aile hekimliği uygulaması geçerli olup, hastanın öncelikle pratisyen hekime muayene olması gerekmekte, pratisyen hekimin görmesi halinde tam teşekküllü hastanelere ve uzman doktorlara sevki mümkün olmaktadır. Sevk sürelerinin uzayabilmesi nedeniyle yabancılar genelde özel sağlık kurumlarını tercih etmektedirler.
- Umman'ın genel sağlık sigorta sistemi sadece Ummanlıları kapsamaktadır. Umman sağlık sisteminden sadece Umman vatandaşları ücretsiz yararlanabilmektedir.
- Yabancılar ve özel sektörde çalışanların sağlık sigortası yaptırmaları gereklidir. Ülkeye çalışmak üzere gelen işçilerimizin sözleşmelerinde sağlık masrafları konusuna dikkat etmeleri hususu Sağlık Bakanlığımızca vurgulanmaktadır.
- Umman İş Kanunları uyarınca 500'den fazla işçi çalışan işyerinde klinik olması zorunludur. Ülkeye turist olarak gelen yabancıların ise tedavi masraflarını kendilerinin ödemesi gerekmektedir.

DEĞERLENDİRME:

- İlaç ve tıbbi malzeme itibarıyla ülke ithalata bağımlıdır. Yakın zamanda bir firmamız ile serum üretimi konusunda anlaşma yapılmış olup, benzer şekilde bir Türk hastanesi ve/veya kliniği açılması, ya da mevcut bir hastanenin yönetiminin Türk hastane tarafından devralınması gibi alternatif senaryolar üzerinden ülkemizle sağlık alanında işbirliğine gitme yönünde gözlemlenen bir isteklilik söz konusudur.

- Sözkonusu yatırımlarda, vergi, arazi, Omanizasyon kotaları gibi alanlarda devletten çeşitli oranlarda muafiyet alınması mümkün olabilecektir.
- Diğer taraftan Müşavirliğimizce, hastane kurulumu veya idaresi gibi yatırımlara gidilmeksizin, ziyaretçi doktor uygulamasının da değerlendirilebileceği; düzenli aralıklarla Umman'a gelecek doktorun ülkede bulunacağı tarihlerde randevu ile hasta kabul edebileceği, böylelikle hastaların Türk sağlık sistemi ile birebir uygulama üzerinden tanışma şansı olacağı; ayrıca, doktorun ülkede olmadığı dönemlerde tedavinin sürmesi ve yine randevu verilerek hasta kabulü yapılabilmesini teminen teletıp yöntemlerinin de uygulanabileceği düşünülmektedir.
- Nitekim salgın ortamında seyahatlerin de kısıtlandığı dikkate alınır, hastaların ülkemize getirilmesi suretiyle yapılacak hizmet ihracatının teletıp yöntemiyle hasta ve hizmet sağlayıcı için düşük maliyetlerle gerçekleştirilmesinin mümkün ve sürdürülebilir olduğu tarafımızca değerlendirilmektedir.

GENEL VERİLER:

Indicators	2019	2018	2017	2016	2015	2010	2005	2000	1995	1990	1985	1980	1975	1970	المؤشرات
Ministry of Health Expenditures (Million R.O.)															مصرفات وزارة الصحة (مليون ر.ع.)
Total	814.9	699.5	789.3	792.9	892.2	376.0	199.6	145.7	121.7	92.9	86.6	28.3	14.7	6.0	المجملة
Recurrent	793.3	674	768.7	757.9	793.2	327.2	185.0	137.2	103.6	77.9	49.9	20.1	6.8	1.0	المكررة
Development	21.6	25.5	20.6	35	99	48.8	14.6	8.5	18.1	15.0	36.7	8.2	7.9	5.0	الإنتاجية
Ministry of Health Expenditures (% of Governmental Expenditure)															مصرفات وزارة الصحة (% من المصروفات الحكومية)
Total	6.2	5.1	6.4	6.1	6.5	4.7	4.7	6.2	5.2	4.9	4.5	3.0	2.9	na	المجملة
Recurrent	8.6	6.3	8.0	7.6	7.6	6.1	5.8	7.5	5.6	5.0	3.7	3.0	2.1	na	المكررة
Development	0.6	0.9	0.8	1.2	3.0	1.9	1.4	1.7	3.8	4.7	6.2	2.9	4.2	na	الإنتاجية
Ministry of Health Expenditures per Capita (R.O.)															مصرفات وزارة الصحة لكل فرد (ريال محلي)
Total	176	152	173	179.6	214.5	116.2	79.5	60.7	58.2	52.2	63.7	28.0	17.8	9.1	المجملة
Recurrent	171	146.5	168.5	171.7	190.7	101.1	73.7	57.1	49.5	43.3	36.7	19.9	8.2	1.5	المكررة
Development	4.7	5.5	4.5	7.9	23.8	15.1	5.8	3.5	8.7	8.9	27	8.1	9.6	7.6	الإنتاجية
Health Services Indicators															مؤشرات الخدمات الصحية
Number of Hospitals	83	81	76	74	70	62	58	55	53	52	44	30	24	2	عدد المستشفيات
Number of Hospital Beds	6,894	6,824	6,696	6,589	6,468	5,757	5,270	5,190	4,564	3,873	3,040	1,879	1,000	12	عدد أسرة المستشفيات
Hospital Beds (per 10,000 of total population)	15.0	14.8	14.7	14.9	16.0	17.8	21.0	21.6	21.8	24.3	22.0	18.6	12.6	0.2	عدد أسرة المستشفيات (لكل 10,000 من مجموع السكان)
Bed / Doctor Ratio	0.7	0.7	0.7	1.0	1.0	1.0	1.3	1.6	1.7	2.5	3.1	3.5	6.8 [*]	0.9	نسبة الأسرة للأطباء
Bed / Nurse Ratio	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.6	0.7	0.7	0.9	1.4	1.6	2.2 [*]	na	نسبة الأسرة للممرضين
Number of Health Centres, Clinics and Dispensaries (Governmental)	269	269	269	266	254	221	188	161	163	136	130	80	51	22	عدد مراكز الصحة والعيادات والمستوصفات الطبية (الحكومية)
Number of Private Clinics	1254	1258	1,215	1,105	1,045	814	713	560	471	334	255	na	na	na	عدد العيادات الخاصة
Health Manpower Indicators⁵															مؤشرات القوى العاملة⁵
Total Number of Doctors	9,602	9,674	9,132	8,931	8,914	5,862	4,182	3,258	2,477	1,441	958	514	147 [*]	13 [*]	مجموع أعداد الأطباء
Doctors (per 10,000 of total population)	20.8	21.0	20.0	20.2	21.4	18.1	16.7	13.6	11.8	9.0	6.9	5.1	1.8 [*]	0.2 [*]	عدد الأطباء (لكل 10,000 من مجموع السكان)
Doctors (General Practitioner) (per 10,000 of total population)	11.4	12.0	11.2	10.8	12.3	10.7	10.9	9.0	8.2	6.5	5.4	1.9 [*]	1.2 [*]	0.2 [*]	عدد الأطباء - ممارس عام (لكل 10,000 من مجموع السكان)
Doctors (Specialists) (per 10,000 of total population)	7.6	9.1	8.8	8.7	9.1	7.4	5.7	4.5	3.7	2.6	1.6	1.0 [*]	0.7 [*]	0.0 [*]	عدد الأطباء - أخصائي (لكل 10,000 من مجموع السكان)